

5.

Toiminnallisia vinkkejä

ryhä
MELU

Juorukehu ja toivekäsi

Olen havainnut hyödylliseksi käyttää kerhossa Muksuopin kautta saamiani työkaluja. Jos kiinnostut asiasta, lisää tietoa löytyy mm. Ben Furmanin kirjoista "Olen ylpeä sinusta" ja "Muksuopin lumous".

Oma lempparini on juorukehu: siinä puhutaan lapsen kuuloetäisyydellä tarkoituksellisesti hyviä asioita hänestä. Jos juoruaa vähän muka salassa, jutun merkityksellisyys vain kasvaa! Tärkeintä on, että lapsi kokee olevansa hänelle tärkeiden ihmisten mielestä tärkeä ja osaa-va. Kehutaan vain niistä asioista, jotka ovat totta, jotta terve itsetunto kasvaa. Asiahän voi olla pieni tai iso. Ei sellainen juorukehu tunnu yhtään pahalta aikuisestakaan.

Mikäli lapsella on ollut paljon haasteita päivän aikana, olen havainnut, että sekä lapsen että aikuisen on mukava kuulla nimenomaan niitä asioita, jotka ovat menneet hyvin. Hyvä vahvistaa hyvien asioiden kehittymistä. Onhan ne ikävätkin asiat puhuttava, mutta kaikkea ei tarvitse puhua lapsen kuullen. Lapsi kyllä useimmiten ymmärtää, etteivät asiat menneet toivotulla tavalla. Toivekäden käytön opettelu helpottaa, erityisesti, jos siihen ei sotke moitekättä. Siinäpä se haaste joskus onkin.

Vanhempainkurssilla, opiskellessamme muksuoppia, moni totesi, ettei moitekäden käyttöä tarvinnut opiskella lisää, se kun oli jo iskostunut hyvin mieliin. Sinullekin ovat varmaan tuttuja seuraavat negatiiviset sormet: 1. Ainasormi "joka kerta" "aina" "taas" "ei koskaan". 2. Vikasormi "teet tuolla tavalla" "et tee tätä vaikka on sovittu". 3. Haittasormi. "Etkö ymmärrä, että sen takia...". 4. Syysormi "Miksi teet niin?" "Miksi sinun on pakko?" "Teetkö tahallaan?" "Oletko sinä niin..." 5. Kuurosormi "Ja kuinka monta kertaa olen sanonut!" "Ainakin sata kertaa on tästä puhuttu..."

Toivekäden käyttöä sen sijaan jouduimme miettimään tarkemmin. Kumpaa itse ottaisimme mieluummin vastaan haasteellisessa tilanteessa, moitetta vai toivetta?

1. Kontaktisormi

Luo puheyhteys lapseen.

2. Pyyntösormi

Kerro lapselle selkein sanoin, miten haluat hänen toimivan.

3. Perustelusormi

Perustele lapselle, miksi haluat hänen toimivan kehottamallasi tavalla.

4. Kannustussormi

Kehu, kannusta ja rohkaise lasta.

5. Kättäpäälle -sormi

Sovi lapsen kanssa, miten menetellään.

Lapsen on helpompi ottaa vastaan muistutuksia, mikäli hän on saanut itse vaikuttaa muistutustapaan. Lapselta itseltään voi kysyä, miten häntä kannattaa muistuttaa, jos asia sattuisi unohtumaan. Silloin se ei tunnu nalkuttamiselta tai valittamiselta. Äänen painolla ja voimakkuudella voi leikitellä myös. Jos tulee moka, aina voi yrittää uudestaan!

Liisa Tuunainen

lapsi- ja nuorisotyöntekijä

Kirkkorakennus tutuksi

Kirkkopedagogiikka on kokonaisvaltainen tapa tutustua kotikirkkoon. Tämän alun perin Saksasta lähtöisin olevan menetelmän keskeisiä periaatteita ovat vuorovaikutteinen viestintä, aika ja kiireettömyys sekä hengellinen ulottuvuus. Tällä tarkoitetaan sitä, että kirkko on aina pyhä paikka, vaikka siellä ei olisikaan menossa jumalanpalvelusta. Kirkkopedagoginen tutustumiskäynti kotikirkossa antaa kerholaisille mahdollisuuden olla mukana kokijana, ei ulkopuolisena kuuntelijana ja tämä tekee vierailusta mielessä säilyvän elämyksen.

Kirkkopedagogiikalla tarkoitetaan menetelmää, jossa kirkkorakennukseen tutustutaan kokonaisvaltaisesti kaikin aistein. Erilaisia malleja voidaan soveltaa ryhmästä ja käsiteltävästä aiheesta riippuen. Ohjaajan on valmistauduttava huolella kirkkopedagogiseen tutustumiskäyntiin ja pyydettyä tarvittaessa apua seurakunnan muilta työntekijöiltä. Kirkkovuoden alku sopii hyvin tutustumiskäynnin ajankohdaksi. Seuraavana eräs malli toteuttaa kirkkopedagoginen tutustuminen kotikirkkoon.

Aiheena oma kirkko

Kerholaisten kanssa keskustellaan, mitä sana kirkko tuo heidän mieleensä? Tuleeko mieleen ikoneita, tuohuksia, kirkkolaulua tai suitsukkeen tuoksua? Oliko tunnelma hyvä vai kävikö aika pitkäksi? Ehkä mieleen tulee kaste, häät tai hautajaiset, joihin kerholainen on osallistunut joko ortodoksisessa tai muussa kirkossa. Voidaan keskustella eri uskontokuntien kirkkojen ulkoisista eroista. Koululaiset ovat voineet käydä kirkossauskontoryhmänsä kanssa ja monet omien vanhempiensa kanssa. Voi olla, ettei kerholainen ole vielä koskaan käynyt omassa kirkossaan. Kirkko-sanalla voidaan tarkoittaa paitsi kirkkorakennusta myös uskontoa tai kirkkokuntaa.

Kerholaisille näytetään kuvia kirkosta, johon on tarkoitus tehdä seuraavalla kerralla tutustumisretki. Kartalta katsotaan, missä kirkko sijaitsee. Kirkon nimi kerrotaan kaikille ja se kirjoitetaan kotiin lähtevään tiedotteeseen tai kerhovihkoon. Keskustellaan kirkon nimen taustasta ja etsitään kalenterista sen vuosipäivä.

Vanhempien kanssa on sovittava etukäteen, kuinka kerholaiset kuljetetaan seuraavalla

kerhokerralla kirkkoon ja milloin heidät voi hakea kirkosta.

Kirkkopedagoginen tutustuminen omaan kirkkoon

Kun kaikki kerholaiset ovat saapuneet kirkkoon, riisutaan takit ja mennään yhdessä kirkkosaliin. Jokainen tekee ristimerkin kirkkosalin ovella. Seurakunnan pappi, kanttori tai kirkon isännöitsijä voi olla vastassa kerholaisia, toivottaa heidät tervetulleiksi kirkkoon ja kertoo hieman työstään. Kerholaisille jaetaan tuohukset, jotka he voivat viedä haluamansa ikonin eteen. Lue-taan kerhon normaalit alkurukoukset.

Kirkkosaliin tutustumista voidaan elävöittää erilaisilla tavoilla, joiden opetuksellisenä tarkoituksena on kiinnittää kerholaisten huomio syvällisemmin kirkkosalin sisältöön.

Ohjaaja jakaa jokaiselle kaksi lappua, joista toiseen on piirretty kysymysmerkki, toiseen huutomerkki. Kerholaisten tehtävänä on etsiä kirkkosalista paikat, jotka herättävät kysymyksiä tai ovat muuten erityisen kiinnostavia. Kysymyksiä herättäville paikoille jätetään kysymysmerkkilaput, muuten kiinnostusta herättäville huutomerkkilaput.

Kun kaikki laput on laitettu paikoilleen, käydään kiinnostavat kohteet läpi ohjaajan kanssa ja siirrytään seuraavaan tehtävään.

Tehtävä voidaan aloittaa siten, että kerholaiset laskevat, kuinka monta ikonia he kirkosta löytävät. Sen jälkeen kerholaisille jaetaan korttipohjalle liimatut ikonikuvat tai ikonikortit ja heidän tehtävänsä on löytää kirkosta vastaavat ikonit. Kun ikonit, joissa on sama aihe kuin korteissa, ovat löytyneet, ne nimetään ja luetaan Raamatusta aiheeseen liittyvä kohta. Keskustellaan ikonista ja siihen liittyvästä raamatunkertomuksesta.

Tämän tehtävän tarkoituksena on tutustuttaa kerholaiset erilaisiin ikoneihin, niiden sijoitteluun kirkkosalissa ja niiden taustalla oleviin raamatunteksteihin. Tehtävässä opitaan myös yhdistämään samasta aiheesta kertovat mutta eri tyyleillä maalatut ikonit.

Lopuksi toimitetaan kerhon loppurukoukset, sammutetaan tuohukset ja poistutaan kirkosta rauhallisesti tehden taas ovelle ristinmerkki.

Mielikuvasta tuotokseksi

Seuraavalla kerhokerralla palataan takaisin kirkkopedagogiseen tutustumismatkaan ja muistellaan, mitä matkasta jäi erityisesti mieleen. Kerhoon on varattu askarteluun ja piirtämiseen sopivia materiaaleja ja kerholaiset saavat itse päättää, millaisen tuotoksen he haluavat tehdä kirkkoon tutustumistaan. Tuotos voi olla yksilötyö

tai yhdessä toteutettava työ, johon jokainen saa liittää juuri häntä itseään erityisesti koskettaneen aiheen. Valmiit työt käydään läpi yhdessä keskustellen kirkkoon liittyvistä asioista.

Kaikilla aisteilla tapahtuneen kirkkopedagogisen tutustumiskäyntiä voidaan vielä muistella yhdessä, vaikkapa seuraavalla kerhokerralla ja valmistaa omat tuohukset. Mehiläisvahalevystä tehtävien tuohusten käsittelyssä voi jokainen käyttää kaikkia aistejaan; haistaa mehiläisvahahan tuoksun, tuntea vahalevyn kennokuviot kämmeniään vasten, kuulla vahalevyn napinan, kun sitä kierretään pehmeän sydänlangan ympärille ja nähdä kauniin lopputuloksen. Maistaminenkaan ei liene kiellettyä. Näihin vahalevyistä valmistettaviin tuohuksiin saa materiaalit hyvin varustetuista askartelu- liikkeistä.

Tarja Juntunen

Yhteisöpedagogi (AMK)

Eeva Timonen

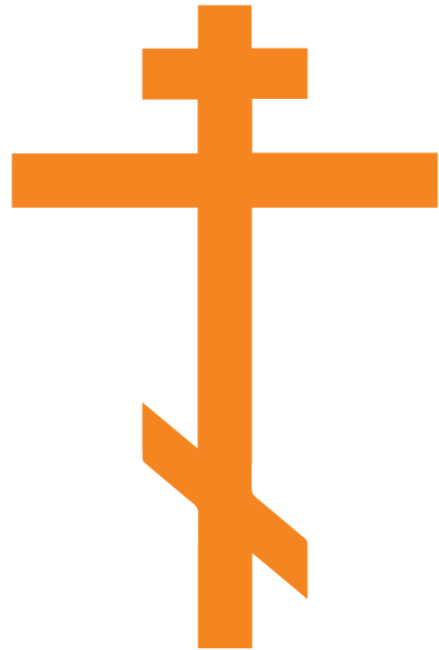
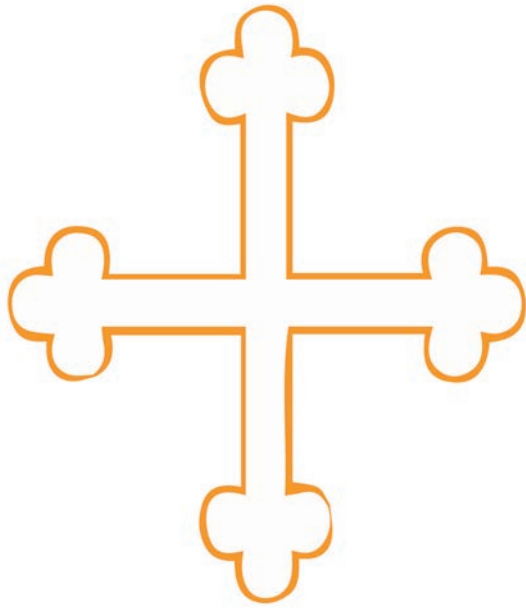
Yhteisöpedagogi (AMK),
sosionomi (AMK)

Kirjallisuutta:

Issakainen T. (toim.): Kotikirkko tutuksi viidellä aistilla. Kirkkopedagogiikan opas.

Pellikka, I.: Voiko uskontokasvatus kasvattaa? Teoksessa Hujala, E. ja Turja, L. (toim.) Varhaiskasvatuksen käsikirja

Case: risti

Ristillä on keskeinen sija kirkon opetuksessa, palveluksissa ja kirkkovuoden kulussa, joten se kuuluu myös pienten lasten kasvatukseen. Ristin teemaa voidaan luontevasti lähestyä eri aistikanavien kautta.

Ristinmerkin tekeminen itsessään on kinesteettistä toimintaa parhaimmillaan! Visuaalista havaintokanavaa hyödynnetään, kun katsellaan erilaisia ristejä tai erilaisten ristin kuvia. Kun samalla kerrotaan ja keskustellaan ristiksi, mukaan tulee auditiivinen kanava. Voidaan myös laulaa tai kuunnella esim. ristin tropari: Pelasta, Herra, Sinun kansasi / ja siunaa Sinun perintöäsi, / anna seurakunnallesi voitto vihollisista / ja suojele ristiksi Sinun valtakuntaasi!

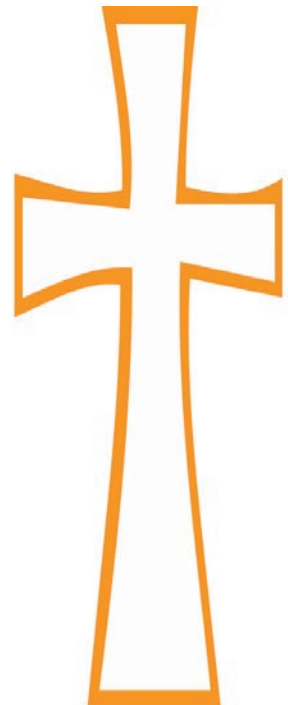
Ristejä voidaan myös etsiä yhdessä kirkkotilassa ja vaellella ristin luota toiselle. Palveluksissa on monta ristiin liittyvää kohtaa: lapsia voi opastaa jo ennen palvelusta tarkkailemaan, millaisen ristin muotoisesti papisto suitsuttaa tai millaisia ristejä näkyy kirkkoketjuissa, esim.

papiston puvuissa. Monet lapset pitävät paljon ristin suutelemisesta ja vigiliassa tai aamupalveluksessa otsaan saatava öljyristi myös tuoksuu!

Hauska leikkimuunnos tutusta avaimen piilottamisesta on ristin piilotus. Siinä joku leikkijöistä piilottaa sovitulle alueelle ristin. Sitten hän sanoo onko piilon korkeus "lintu" - piilo on ylhäällä -, "perhonen" - piilo on keskitasolla- tai "kala" -piilo on maan tasalla. Sitten muut saavat etsiä. Ristin löytänyt saa piilottaa sen seuraavaksi.

Kerhossa voidaan myös askarella helmistä kaularisti tai vaikkapa rakennella hama-helmistä risti oman ikonin luo laitettavaksi. Legoista tai muista palikoista voidaan rakentaa ristejä tai lapsi voi omalla kehollaan muodostaa ristin vaikka lattialla maatessaan. Ristejä voidaan myös piirtää ja värittää, miksei vaikka leipoa ja maistella ristin muotoisia pullia tai pipareita!

Maria Kauppila
KM, toiminnanjohtaja

Ikonileikki

- Kerholaisten ikään ja lukumäärän sopiva määrä erilaisia ikoneita (*Jumalansynnyttäjä, Kristus, enkeli, joulu, pääsiäinen jne.*) sijoitetaan eri puolille kerhotilaa
- Käydään läpi kuka/mitä missäkin ikonissa on
- Arvotaan miten täytyy mennä minkäkin ikonin luo
- Näillä sitten arvotaan yhdistelmät, esim. *kontaten Kristus-ikonin luokse, hyppien Jumalansynnyttäjän ikonille*

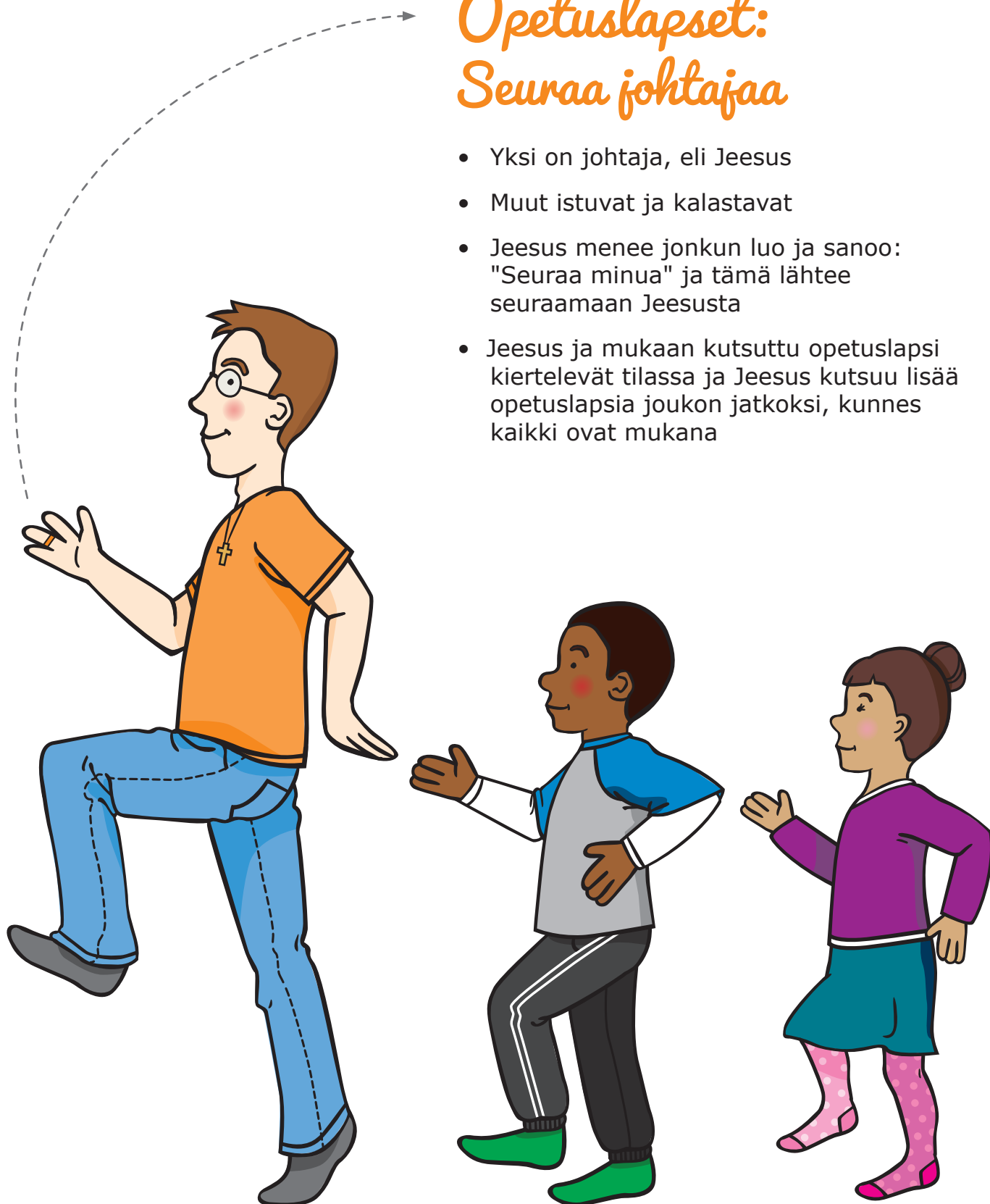

Lapuille merkitään erikseen pelissä olevat ikonit ja toisille lapuille erilaisia liikkumistapoja (esim. kontaten, hyppien)

- Voi toteuttaa myös onnenpyöränä
- Lapsille voi riittää pelkkä liike ja oikean ikonin etsintä
- Voidaan järjestää myös kilpailuna, mikäli porukka tarvitsee motivointia

Opetuslapset: Seuraa johtajaa

- Yksi on johtaja, eli Jeesus
- Muut istuvat ja kalastavat
- Jeesus menee jonkun luo ja sanoo: "Seuraa minua" ja tämä lähtee seuraamaan Jeesusta
- Jeesus ja mukaan kutsuttu opetuslapsi kiertelevät tilassa ja Jeesus kutsuu lisää opetuslapsia joukon jatkoksi, kunnes kaikki ovat mukana

Kristuksen kaste: Kuka pelkää Jordanvirtaa?

- Hyppynaru sidotaan esim. pöydänjalkaan kiinni
- Ohjaaja heiluttaa narua lattialla "käärmemäisesti" ja huutaa: "Kuka pelkää Jordanvirtaa?"
- Lapset hyppivät narun yli puolelta toiselle ja se joka jää "aaltoihin" (eli astuu narun päälle) tulee seuraavaksi heiluttajaksi
- Jos väkeä on enemmän, voi narussa olla heiluttaja molemmissa päissä

Kertomukset ja sadut

"Kirjojen ja satujen tulisi sisältyä lapsen jokapäiväiseen elämään yhtä olennaisena osana kuin uni, ravinto, ulkoilu ja yhdessäolo muiden ihmisten kanssa." (Inkeri Lampi)

Monien lasten paras satuikä on 4-8-vuotiaana, toki poikkeuksiakin on. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa kehoitetaan lukemaan lapsille kertomuksia, satuja, runoja ja loruja. Tavoitteena on tuoda lapselle hyvää mieltä, kuulemisen nautintoa sekä tarjota aineksia lapsen ajattelulle ja kyvylle ymmärtää omaa ja toisten elämää. Sadut ovat myös mainio keino tukea lapsen kielen kehitystä lapselle ominaisella tavalla. Satujen lukeminen ja niistä keskustelu laajentavat lapsen sanavarastoa, kehittävät puheen ymmärtämistä sekä kielen hallintaa, esim. lauserakenteita. Satuhetket ovat monesti myös lapsen tai lapsiryhmän ja aikuisen yhteistä rauhoittumisen aikaa, johon etenkin kotioissa liittyy luontevasti myös fyysinen läheisyys, esim. sylissä tai vieressä istuminen.

Erik H. Erikssonin psykososiaalisen kehitysteorian mukaan leikki-ikäisen lapsen tärkein kehitystehtävä on samaistuminen ja sadut voivat toimia välineinä oikeaksi katsottujen käytänteiden opettamisessa. Psykoanalyttisen teorian mukaan sadut, erityisesti kansansadut, tukevat

lapsen minän kehitystä, sillä sadun hahmojen avulla lapsi voi käsitellä omia tunneristiriitonsa. Pelko ja sen kohtaaminen onkin yksi keskeisimpiä satujen teemoja.

Perinteisen, hyvän sadun rakenteen sanotaan koostuvan etäännyttävästä alusta ("Olipa kerran", "Kauan kauan sitten..."), selkeästä juonesta, yksinkertaisista hahmoista sekä onnellisesta lopusta. Perinteiset sadut noudattavat usein kaavaa, jossa alussa käy ilmi ongelma, josta päähenkilön tulee selvitä. Tarinan edetessä päähenkilö ottaa oppia omista ja muiden kokemuksista ja hänen luottamuksensa itseensä ja ystäviinsä kasvaa. Tätä seuraa kriisi tai käännekohta, jonka jälkeen ongelma alkaa ratketa ja tapahtuu muutos. Satu loppuu oikeudenmukaisesti ja hyvän voittoon. Kaavaa noudattavat sadut auttavat lasta ennakoimaan sadun kulkua ja luottamaan, että satu loppuu hyvin. Myös jotkut Raamatun kertomukset, esim. Joonan valaan vatsassa tai Daniel leijonien luolassa, ovat rakenteeltaan osin perinteisten satujen kaltaisia.

Tarinoiden elävöittäminen

Tarinatuokio voi olla säännöllinen osa esim. kutakin kerhokertaa. Ohjaajan on hyvä valita tarina jo etukäteen sekä kertoa se selkeästi, kuuluvasti ja riit-

tävän rauhallisesti, jotta lapset ehtivät ymmärtää kuulemaansa. Tuokion voi aloittaa jollain joka kerta toistuvalla tavalla, esim. sytyttämällä satuvalo, istumalla satuviltillä tai avaamalla soittorasias. Tällainen rituaali auttaa lapsia hiljentymään ja odottamaan sadun alkamista.

Tarinatuokioita voidaan elävöittää myös erilaisilla rekvisiitoilla ja leikeillä. Lukija voi tehostaa lukemaansa tehosteäänillä joko yksin tai lasten kanssa tai hän voi näyttää tarinan tekstiin liittyviä esineitä. Musiikki, joko soittimilla itse tuotettuna tai levyltä kuultuna, sopii hyvin tehokeinoksi, samoin laululeikit ("Prinsessa Ruusu linnessaan...") Myös satuun liittyvä käsinukke tai kokonainen nukketeatteri-esitys kannustavat lapsia kuvitteluun ja luovuuteen. Monissa satukirjoissa on värikäs ja näyttävä kuvitus ja se auttaa osaa lapsista keskittymään tarinaan. Välillä voi silti kertoa tarinoita täysin suullisesti, sillä tuolloin lapsi saa kuvittaa tarinan mielessään ihan itse.

On hyvä muistaa, että lapset ovat erilaisia. Osa istuu rauhassa satua kuunnellen, osa haluaa katsella kuvia, osa taas tarvitsee liikettä ja toimintaa. Lapsille voikin varata tarinaan liittyviä esineitä myös käsissä pidettäväksi ja tunnusteltaviksi.

Saduttaminen

Saduttamisen lähtökohta on se, että lapsi saa itse päättää, millaisen sadun hän haluaa kertoa ja miten. Saduttajan tehtävänä on kehottaa lasta kertomaan oma satu: "Kerro satu, sellainen kuin itse haluat." Satu kirjataan ylös juuri sellaisena, kuin lapsi sen kertoo, sana sanalta. Lopuksi saduttaja lukee lapsen sadun ääneen lapselle ja lapsi saa muuttaa tai korjata satuaan, jos haluaa. Saduttamista voi tehdä myös ryhmässä tai lasten omia tarinoita voi lukea ryhmälle ääneen.

Saduttamisen tavoitteena on kuulla lasta ja välittää lapselle tunne, että häntä arvostetaan sellaisena kuin hän on. Aito kuuleminen auttaa lasta kasvamaan

ja kehittymään! Saduttaminen tarjoaa myös aikuiselle tietoa lapsen maailmasta ja voi toimia arvokkaana aikuisen muuttumisen ja työn kehittämisen välineenä.

*"Lounatuuli tuo pienen laulun.
Kenelle tuuli kertoo sen?
Niille, joilla on nauravat korvat
ja joilla silmät on lapsien.
Selässä lounatuulen ajaa viiriäiset ja varpuset,
kun tuuli ylittää tuhat rajaa sy-
lissään hilpeät sävelet."*
(Kaarina Helakisa)

Maria Kauppila

KM, toiminnanjohtaja

Kuva: **Kirsi Vuomajoki**

Kirjallisuutta:

Karlsson, Liisa: Sadutus - avain osallistavaan toimintakulttuuriin

Lampi, Inkeri: Lorusta lukuhetkeen

Mäki, Silja & Arvola, Pirjo: Satu kantaa lasta - Opas lasten ja nuorten kirjallisuusterapiaan 1

Ylönen, Hilikka: Lohditut linnut - satujen merkitys lapselle

Peetu käy ehtoollisella

Suitsukkeen savu kantautui eteiseen asti. Kirkossa oli juuri sellaista, kuin Peetu sen viime kerrasta muisti. Siniset seinät olivat täynnä kauniita ikoneita, lempeitä pyhiin kuvia ja erityisiä tapahtumia. Kirkon keskelle tuotua ikonia koristi kultaiset kehukset ja sen molemmin puolin oli aseteltu suuret kukka-asetelmat. Tuohuksia oli palamassa jo ainakin kymmenen. Pidemmällä Peetu ei vielä osannut laskea. Tänäpäin hän osallistuisi ehtoolliselle. Peetua jännitti hieman, sillä viime kerrasta oli aikaa. Saattoi olla, että outo tunne vatsan pohjassa johtui siitäkin, että Peetu ei ollut syönyt kunnon aamupalaa. Hän oli syönyt vain pari voileipäkeksiä, jotta jaksaisi kirkon loppuun asti. Illalla ennen nukkumaanmenoa äiti oli kertonut, ettei ennen ehtoollista tulisi syödä. "Ensin sielun ravintoa, sitten vasta ruumiin ravintoa". – Oli isomummolla tapana sanoa, kertoi äiti.

Äiti ja Peetu olivat kerranneet autossa, ennen kirkkoon menoa, kuinka ehtoollisella käytiin. "Ensin kädet ristiin rinnan päälle, kerrot etunimesi papille ja sitten suutelet ehtoollismaljaa. Teet vain muiden perässä, hienosti se menee."

Jumalanpalvelus oli edennyt jo pitkälle. Välillä Peetu oli istunut, välillä seissyt ja välillä hyräillyt kuoron mukana. Äiti nykäisi Peetua hihasta, merkiksi siitä, että kohta pappi alkaisi jakamaan Peetun kovasti odottamaa

ehtoollista. Peetu alkoi kertaamaan mielestään mitä äiti oli opettanut: "kädet-nimi-pusu, kädet-nimi-pusu" Peetu toisteli mielestään. Viimein tuli se hetki, kun äiti ja Peetu asettautuvat jonoon muun kirkkokansan kanssa. "Jumalan palvelija.." – aloitti pappi. PEETU! Kuului erittäin kuuluvalla äänellä ennen kuin pappi ehti kunnolla lopettaa. Peetu sanoi nimensä niin kuuluvasti ja reippaasti, että kirkon takaosassa olleet mummotkin sen kuulivat. "Kylläpä on Herra saanut reippaan palvelijan tuosta pojasta." – supattelivat hymyissä suin.

Pappi asetti ehtoollislusikan Peetun kasvojen eteen ja nopeasti ehtoollinen – viiniä ja leipää – olivat kadonneet lusikasta hänen suuhunsa. Maku oli erityinen "kuin mummon tekemää puolukkamehua" – Peetu ajatteli. Peetu tunsikin olevansa iso poika. Sen ajatuksen kanssa hän jaksoi seisoen seurata Jumalanpalveluksen loppuun asti.

Illalla, isänkin jo tultua kotiin, Peetu kysyi vakavalla äänellä ruokapöydässä: "Isä, oletko sinäkin Jumalan palvelija?" Äiti ja isä katsoivat toisiaan kummastellen Peetun kysymystä. "Kyllä minä taidan olla" sai Peetu vastaukseksi. "Hyvä. Sitten sinäkin saat osallistua" ilahdutti Peetua, kiitti ruuasta ja juoksi omaan huoneeseensa lusikka kädessä.

Pian Peetun huoneesta kuului

puheen sorinaa. Isä ja äiti hiipivät ovelle katsomaan mitä Peetu oikein puheli. Peetu oli asettanut kaikki pehmolelunsa kauniiseen pitkään jonoon ja seisoi itse jonon edessä. Toisessa kädessä Peetulla oli ruokalusikka ja toisessa ruokaleikeissä mukana ollut keltainen kuppi. Vuoronperään Peetu kävi jokaisen pehmolelun luona asettaen lusikan niiden suulle ja hokien "Jumalan palvelija Nalle..Jumalan palvelija Pupu.. Jumalanpalvelija lupakorvakoira.." Huomatessaan isän ja äidin, Peetu kutsui heidät jonon jatkoksi. "Jumalan palvelija äiti.. Jumalan palvelija isä" – hän jatkoi. "Kiitos isä Peetu" – yhtyi äiti leikkiin, muistuttaen Peetua siitä, että pappeja kutsutaan tavallisesti isä-nimellä. Peetua huvitti ajatella, että nyt leikissä oli mukana kaksi isää.

Ilta vierähti nopeasti Peetun jakaessa ehtoollista ja muistelllessa hieman erilaista päivää. Illan askareiden, iltasadun ja rukouksen jälkeen Peetu tuumasi äidille niin vakavaan sävyyn kuin pieni poika vain osasi: "Älä sure äiti." "Mitä äidin pitäisi surra?" Kysyi äiti kummastellen. Peetu painoi silmänsä kiinni äidin silittäessä tämän silkinpehmeää tukkaa ja huokasi: "Vaikka minä olenkin Jumalan palvelija, olen minä silti aina äidin ja isän poika."

Tarina: **Ulla Puhakka**
 Kuva: **Kirsi Vuomajoki**

Munkin makuinen matka

Murre-koira nökötti istua pihan nurkalla ja kuonollaan seurasi, kuinka perheen auto hävisi mutkan taakse. Murre jäi papan luokse päivähoitoon Myllysten perheen retken ajaksi. Myllysten perheen kaksostytöt odottivat malttamattomina ensimmäistä käyntiään luostarissa. Takapenkiltä kuuluikin jo muuttaman mutkan jälkeen kysymys siitä, joko oltaisiin perillä? Matkaa luostariin oli muutama tunti ja äiti ehdottikin tytöille erilaisia matkapelejä ajanvietteeksi. Osan aikaa matkasta laskettiin vastaantulevia kuplavalokkareita, punaisia autoja, A-kirjaimella alkavia rekisteritunnuksia sekä metsästettiin autoa, jonka rekisteritunnuksen numeroiden summa oli 10 eli tyttöjen onnennumero. Huomaamatta matka taittui nopeasti ja olttiinkin jo perillä. Autossa kerrattiin vielä kuinka luostarissa tuli käyttäytyä.

"Kuulkaas tytöt" – isä aloitti. "Jos leikkisimme hieman luostarissakin. Tarjoan teille päivän päätteeksi tikkunekut, jos löydätte luostarista seitsemän M-kirjaimella alkavaa asiaa." Mitäs sanoisitte siitä? – "Kiinni veti!" Tokaisivat tytöt yhdestä suusta ja alkoivat molemmat tähyillä ympärilleen jo parkkipaikalla.

"Ensimmäinen löydetty!" Ilahdutti Liisa nähdessään munkin toivottamassa perheen tervetulleeksi luostariin. Luostari oli iso paikka, joka sisälsi monta erikoista kirkkoa, munkkien keljat, talkoolaisten majat, pienen hotellin turisteja varten sekä ravintolan ja matkamuistomyymlän. Olipa luostarin yhteydessä vielä iso kasvima ja luostarin alueella olevassa pienessä punaisessa rakennuksessa oli menossa ikoninäyttely. Tytöt olivat ihan varmoja siitä, että M-sanat löytyisivät nopeasti.

Luostarikierroksen päätteeksi tyttöjen päät olivat aivan pyörällä. Luostari oli täynnä nähtävää ja sellaisia asioita, joiden nimiä tytöt eivät edes tienneet. Yksi asia tyttöjä kuitenkin harmitti, nimittäin se, että uusia M-sanoja ei löytynytäkään niin helposti.

Äiti ehdotti, että hän ainakin on saanut usein vastauksia kysymyksiinsä kirkosta. Ehkäpä tytöt saisivat sanansa sieltä. Äiti oli tuskin ehtinyt lopettaa, kun kirkontornissa kuului kellojen soittoa merkiksi siitä, että jumalanpalvelus oli alkamassa. Luostarissa jumalanpalveluksia oli monta päivän aikana. Liisa ja Minttu astuivat isän ja äidin kanssa kirkkoon, tekivät ristimerkit ja kävivät sytyttämässä tuohukset vainajienmuistelupöydälle. Samalla Liisa muisti, kuinka opettaja oliertonut muistelukirjasta, jossa voi pyytää esirukouksia vainajalle. "Taas uusi M-sana", mietti Liisa hiljaa mielessään, sillä kirkossa ei sopinut huutaa. Palvelus oli juuri alkanut ja Minttu seisoipivasti sellaisella paikalla, että hän pääsi seuraamaan hyvin jumalanpalvelusta toimittavaa munkkia. Hetken munkkia seurattuaan, hän nykäisi isää hihasta ja kysyi supattaen, mikä ihmeellinen vaate munkilla olikaan päällään? "Se on mantia" – supatti isä takaisin ja nyt puolestaan Minttu nosti yhden sormen ylös pöydänsä laskuissa.

Kirkon jälkeen laskettiin M-sanat yhteen ja viekkaat tytöt väittivät kivenkovaan isälle, että he näkivät alttaripöydällä pullon ja se tuli laskea mirhavoiteeksi ja olivathan he osallistuneet palveluksen aikana ehtoollisen sakramenttiin, jota voitiin kutsua myös mysteerioksi. Viimeisessä uskonnonkokeessa se oli tullut tietää. Äiti tuli jo väliin ja sanoi isälle että sanat tuli hy-

väksyä, sillä tyttöjen perustelut ja kekseliäisyys tuli palkita.

Päivän päätteeksi Myllysten perhe istuutui aloilleen kahviin. Isä ihmetteli kovin, kuinka tytöille ei limppari maistunut, vaikka yleensä tyttöjen limumukit olivat ensimmäisinä tyhjät. "Meitä niin harmittaa, että meiltä jäi uupumaan kaksi M-sanaa" sanoi Liisa. "Niin, ja nyt emme saa niitä nekkuja" jatkoi Minttu mutrusuin. "Kyllä minä teille ne nekut ostan. En palkinnoksi M-sanoista, vaan palkinnoksi hyvästä käytöksestä täällä luostarissa." – Tuumasi isä ja ajatteli tyttöjen ilahtuvan kuulemassaan. "Ei se käy!" – tuumasivat tytöt yhteen ääneen. "Nekut piti saada M-sanoista ja jos sanoja ei löydy, niin ei sitten tule nekkujakaan."

Keskustelun loputtua pehmeä ääni tyttöjen takaa yskäisi: "Anteeksi, en voinut olla kuulematta murhettanne." Tyttöjen takana seisoiluostarin vanhin asukas, munkki Trifon. Perheeltä oli jäänyt tyystin huomaamatta pieni ja iäkäs munkki kahvion nurkassa. "Ehkäpä nämä auttavat teitä tehtävässänne" -sanoi harvasainen munkki, asetti tarjottimen tyttöjen eteen, teki ristimerkin kahvion ikoniin päin ja lähti. "Isä, me ratkaistiin tehtävä!" myhäilivät tytöt tyytyväisinä ja pidättelivät nauruaan. Ja todentotta! Tarjottimella oli kaksi M-sanaa: MUNKKIRINKELI ja MUNKKIPOSSU! Isän aloitettua nauramaan, purskahtivat nauramaan kaikki muutkin.

Onnelliset nekkujen omistajat lähtivät paluumatkalle kotiin. Onni nekuista ei kuitenkaan ollut pitkä, sillä molemmat tytöt nukahtivat nekut suussaan autoon.

Tarina: **Ulla Puhakka**
Kuva: **Kirsi Vuomajoki**

Nikolai-ukin nimipäivä

Koko tienoon talojen pihossa hulmusivat siniristiliput. Elettiin joulukuun kuudetta päivää. Miika oli elämänsä ensimmäistä kertaa lipunnostossa Nikolai-ukkinsa kanssa. Toki Miika oli monta kertaa seurannut vierestä lipun nostoa ja laskua seurakunnan partiassa, mutta nyt hän sai ensimmäistä kertaa tehdä sen itse.

"Ukki! Tiedätkö miksi liputetaan?" kysyi Miika. Koulussa oli edellisenä päivänä askarreltu Suomen liput ja opettaja oli ker-tonut itsenäisyyspäivän vieto-sta. "No tietysti tiedän, lippu heiluu salossa minun nimipäivieni kunniaksi!" tokaisi ukki hieman leikkimielisellä äänellä. "Nimi-päivien?" ihmetteli Miika mieles-sään. Ei hän ihan sellaista vas-tausta odottanut. "Niin, tänään muistellaan pyhää Nikolaosta, joten monet Nikot ja Nikolait viettävät tänään nimipäiväänsä. Ja nimipäivänä, kuten syntymä-päivänä, saa nostaa lipun sal-koon." jatkoi ukki.

Miika oli hieman pyörällä päästään, muttei sanonut mit-tään. Sisälle tullessa hän tar-kisti ensimmäisenä mummolan seinäkalenterin ja osoitti ukkia sormellaan. "Puijasit! Täällä sa-notaan, että on Niilon, Nikon ja Niklaksen nimipäivä, ei Niko-lain!"

Ukki oli heti sanavalmis selit-tämään: "Tuo lehden tilaajalah-jaksi saatu kalenteri kyllä sanoo niin, mutta katsopas tätä orto-doksista kalenteria täällä. Kyllä

täällä vain on ukin nimipäivät." Miika oli vielä enemmän pyöräl-lä päästään. Häntä ihmetytti nyt nimipäivien lisäksi kaksi saman-laista, mutta niin erilaista kalen-teria.

"Ehkäpä auttaa, että mum-mo selittää." aloitti mummo. "Meillä ortodokseilla on käytös-sä oma kalenterimme ja meillä ortodokseilla on tapana viettää omaa nimipäiväämme suojelus-pyhämme muistopäivänä. Meil-le on kasteessa annettu oma taivaallinen esirukoilija. Ukin suojeluspyhä on itse joulupu-kin esikuva, Nikolaos! Minä taas vietän kesällä nimipäivää Maria Magdaleenan mukaan" selitti Maija-mummo ja piirteli sormel-laan ympyröitä kalenterin päivi-en ympärille.

"Vau! Entä mummo, milloin on minun nimipäivä?" innostui Mii-ka nyt ihan todenteolla. Hänellä oli nimittäin käynyt mielessä se, että jatkossa hän voisi viettää nimmareita niin "tavallisen" ka-lenterin kuin ortodoksisen ka-lenterinkin mukaan. Silloin hän saattaisi saada kahden onnitte-lulaulut yksien sijaan. "Mmm.. katsotaanpa täältä takaa Miikan kohdalta... ja sinä olit synty-nyt kesäkuussa..mmm" mutisi mummo selatessaan kirkkoka-lenterin nimiluetteloa... "eli suo-jeluspyhäsi on profeetta Miika... ja nimipäiväsi on silloin 14.8!"

Ukki merkitsi nimipäivän suu-rilla kirjaimilla kalenteriin ja piirsi sivuun lipun kuvan. "Nyt me muistamme varmasti juhlia

ja nostaa lipun salkoon! Voimme kutsua isä Miihkalinkin paikalle. Hän jos kuka osaa kertoa sinulle varmasti paljon suojeluspyhästä profeetta Miikasta." - "Äh, vastasi Miika. Isä Miihkali on kyllä tervetullut nimipäivilleni, mutta en minä kyllä niin pit-kään malta odottaa. Kysyn sii-tä profeetasta opettajaltani ensi viikon tunnilla." Tämän jälkeen Miika nappasi mummon käsissä olleen kynän omaan käteensä ja meni seinäkalenterille. "Ei saa katsoa" hän sopersi nenä kiinni kalenterissa.

Ilta eteni linnanjuhlia katsoes-sa ja lippua laskiessa. Kaikkea mukavaa oli naposteltu ja oli Miika kaiken ohjelman sivussa ennättänyt taiteilemaan ukille nimipäiväkortinkin. Ukkikin oli myöntänyt, että olihan liputuk-seen jokin toinenkin syy ja sen syyn Miikakin tiesi. Kotiinläh-dön jälkeen siirtyivät molemmat – mummo ja ukki – kalenterin ääreen ja selasivat sitä elo-kuun kohdalle. Heitä kiinnosti kovin, mitä Miika oli kalente-riin kirjoittanut. Mutta ei Miika ollut mitään kirjoittanut! Hän oli kirjoittamisen sijaan piirtä-nyt ukin piirtämän lipun viereen korvapuustin. Niinpä niin, Mii-kan mielestä mikään juhla ei ole juhla ilman mummon kuuluisia korvapuusteja. Mutta kyllähän mummo olisi niitä ymmärtänyt muutoinkin tehdä Miikan nimi-päiville.

Tarina: **Ulla Puhakka**
Kuva: **Kirsi Vuomajoki**

Ihmeellinen kastepäivä

"Papilla on ihan valtava kattila ja se laittaa pikkuveljen siihen!" – huudahti Anastasia kesken kastetoimituksen osoittaen pienellä sormellaan kohti kasteastiaa. "Isä! Miksi tuo pappi kylvettää pikkuveljen? Eihän se ole edes likainen" – jatkui kovaääninen kysely, samalla isän takin helmaa repien. "Äiti! Miksi pappi upottaa pikkuveljeä veteen? Sinä olet kieltänyt menemästä veden alle. Äiti hei, onko pappi nyt vaikeuksissa, torutko sitä?" Pälpätti Anastasia, kunnes ukki koppasi tämän syliin. "Shh.. kuunnellaan nyt mitä pappi sanoo." Koetti ukki hiljentää kaiken huomion vievää tyttöä ja ojensi taskustaan tälle rusinarasian. Niin nopeasti Anastasian puhe ei koskaan ole loppunutkaan.

Anastasia oli saanut kuusi viikkoa aiemmin pikkuveljen, vaikka omien sanojensa mukaan oli kylläkin toivonut pikkusiskoa. Kummitäti oli saanut Anastasian nopeasti näkemään hyvät puolet pikkuveljessä. Nimittäin pikkuveli tulisi todennäköisesti innostumaan enemmän autoleluista, kuin Anastasian nukeista. Niinpä. Anastasia oli pähkäillyt niin, että hänen ei tarvitsisi jalkaa tavaroita pikkuveljen kans-

sa, mutta pikkusiskon kanssa hän olisi joutunut laittamaan nuket puoliksi, samoin kuin prinsessahameet. Ja kyllä Anastasia oli ylpeä isosisko. Hän muisti kertoa pikkuveljestä jokaiselle vastaantulevalle mummolle ja kirjastossa istuvalle papalle. Leikkipuiston kaikki lapsetkin tiesivät siitä, että Anastasia oli isosisko. Ja kaikki taatusti tiesivät, että Anastasia oli reipas ja puhelias tyttö.

Anastasia seurasi ukin sylissä mitä seuraavaksi tapahtui. Pikkuveli oli saanut jo päälleen valkean kastemekon. "Näyttää ihan työltä" – Anastasiaa tirsutti. Anastasiaa hieman harmitti, että hänen ehdotustaan veljen nimeksi ei hyväksytty. Sairaalassa, kättilön kysyessä mikä pikkuveljelle tulee nimeksi, oli tämä vastannut hetkeäkään empimättä "Herra Hakkarainen!". Kuitenkin isä ja äiti päättivät toisin ja etsivät kalenterista pikkuveljen syntymäpäivän kohdalta nimen Anton. Kummitäti oli kastetta edeltävänä iltana lukenut kirkon oppaasta Anastasialle kuinka kastetoimitus oikein menee. Samalla he olivat katsoneet Anastasian omia kastekuvia. Samoin kuin Anastasia oli ollut kummitädin

sylissä kastepäivänä, niin samoin he istuivat sylikkään kuvia katsellen. Se oli molempien mielestä hauska juttu.

Anastasiaa alkoi jo väsyttää. Olihan aikaa mennyt hänen mielestään jo "ainakin tuhat tuntia". "Joko pikkuveli sai nimen? Joko lähdetään kotiin syömään kakua?" Hän kyseli ukilta. "Nimenanto meni jo. Mutta eihän veljeä nimen takia kasteta. Veljestä tulee ortodoksi niin kuin sinusta ja ukista." Koetti ukki selventää kasteen merkitystä Anastasialle tavalla, jonka pienetkin lapset ymmärsivät. "Aah!", Anastasia oivalsi. "Mutta katsopa ukki tuota. Tuosta se meidän äiti ei kyllä tykkää. Pappi laittaa Antonille pienen ristin ja kun meidän äiti on monta kertaa kieltänyt antamasta pikkuveljelle mitään pieniä esineitä. Minun tarvitsee varmaan käydä sanomassa tuosta tuon papin iskälle!" Ukki oli pitkään pidätellyt naurua Anastasian kanssa ja niin oli pidätellyt myös kastetta toimittamassa ollut pappikin. Kirkkokokouksissa oli hyvä akustiikka, jonka vuoksi pienetkin puheet saattoivat kuulua yllättävän hyvin ja yllättävän kauas.

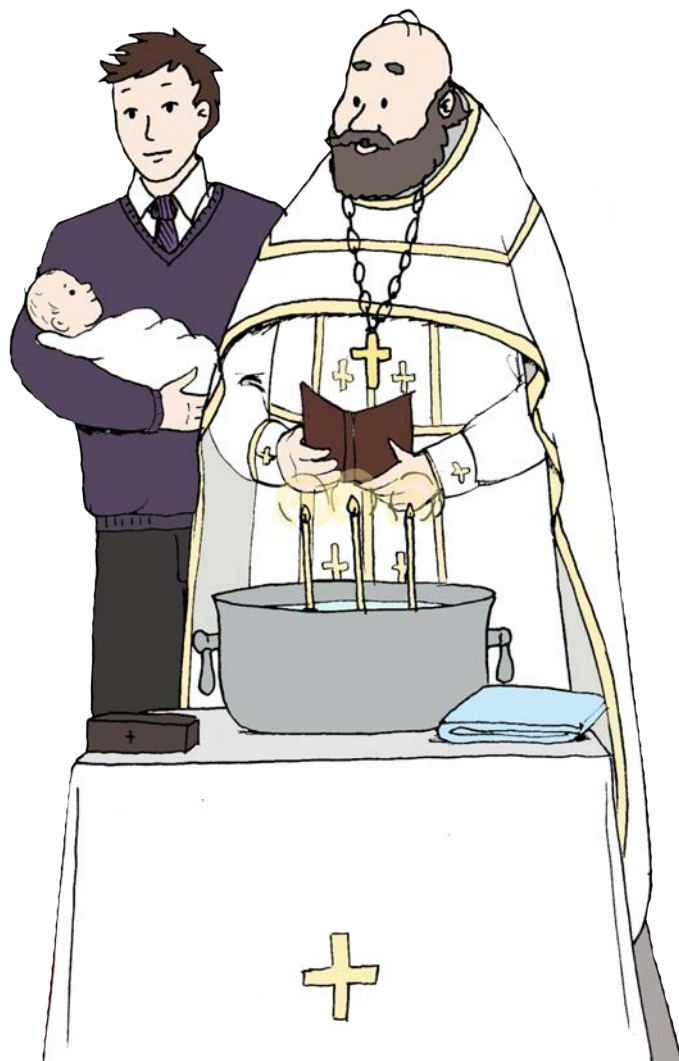
"Tulisiko huolehtiva pikkusisko seuraamaan mirhavoitelua täältä lähempää?" – Kutsui pappi ystävällisellä äänellä Anastasiaa ja ukkia. Pappi nimittäin halusi kovasti tietää ja kuulla Anastasian ajatuksia voitelun näkemisestä. "Pyhän Hengen lahjan sinetti, Aamen. Pyhän Hengen lahjan sinetti, Aamen" – Pappi toisteli ja teki siveltimellä pieniä ristimerkkejä ympäri pikkuveljeä. "Ukki, tuo pappi on samanlainen höppänä kuin sinäkin, toistelee koko ajan samaa, vaikka mummollakin on korvassa kuulolaite." - Tokaisi Anastasia tällä kertaa supattaen asiansa ukille.

perheeseen syntyisi vielä toinen tyttö tai toinen poika? Kaikkien ihmetykseksi puhelias Anastasia meni aivan hiljaiseksi, sillä eihän silloin voinut käyttää toista vaaleanpunaista tai toista vaaleansinistä nauhaa. Kerrankin hän ei osannut vastata. Aivan hiljaisena ja mietteliäänä Anastasia pysyi siihen asti, kunnes kakku nostettiin pöytään. Hän lupasi lähettää vastauksensa hieman tarkempaan pohdittuaan papille postitse. Tämä oli asia, joka erityisesti kirjoitettiin Antonin vauvakirjaan muistiin.

Tarina: **Ulla Puhakka**
 Kuva: **Kirsi Vuomajoki**

Kasteen päätyttyä otettiin monta yhteistä kuvaa kirkossa ja puettiin Anton-veli juhlavaatteisiin, joissa lähdettiin kotiin. Ennen lähtöä ukki täytti Anastasia kanssa muutaman pullon kastevedellä. Voi vain kuvitella mitä kummaa Anastasian päässä liikkui. Yksi pulloista päättyi Anastasian kodin kirjahyllyyn toisen pullon viereen. Se oli kuulemma Anastasian kastevettä. Nopsaan tyttö pinkaisi omaan huoneeseensa ja toi mukanaan kaksi nukkea. Toisen nukan tukassa oli vaaleanpunainen nauha ja toisen vaaleansininen. Anastasia oli huolissaan siitä, että entä jos pullot menevät sekaisin ja hänen kallisarvoinen kastevetensä sekoittuu veljen veteen? Eriväriset silkkinauhat ympärillä ne tunnistaisi varmasti, sillä Anastasian mukaan "vaaleanpunainen on tyttöväri ja vaaleansininen poikaväri".

Paikalle tullut kastepappi kysyi teräväkieliseltä tytöltä, mitä väriä sitten käytettäisiin jos

Vilman ja Pyryn virpomareissu

Keittiöstä kuului kikatusta ja räkätystä. Sateenkaaren väriset paperisilput lentelivät pöydältä lattialle muiden roskien sekaan. Sakset, sulat ja teippirullat hautautuivat silkkipaperimereen. Se ei kuitenkaan hidastanut Vilman ja Pyryn uurastusta. Monen tunnin jälkeen lapset kokosivat yhteen nippuun toinen toistaan kauniimpia ja värikkäämpiä virpomavitsoja. Äitikin ihasteli lasten kädenjälkiä. Hän oli tyytyväinen siitä, etteivät lapset tyytynyt koristelemaan vitsoja kiireellä ja huolimattomasti, vaan tekivät koristekukkaset huolella ja niin taitavasti kuin vain osasivat.

Virpomavitsat asetettiin lasimaljaan, jonka pohjalla laitettiin vettä. Nyt ne saivat odottaa mummon tulon asti. Oli palmusunnuntaita edeltävä lauantai, Lasaruksen lauantai. Mummo oli toivonut, että lapset lähtisivät hänen kanssaan kirkkoon siunauttamaan virpomavitsat, kuten tapoihin kuului. Niillä vitsoilla olisi hyvä lähteä seuraavana aamuna virpomaan mummot ja ukit sekä sukulaiset.

Mummon tullessa hakemaan lapsia, nämä olivat sulkeutuneet leikkihuoneeseen. Huoneesta kantautui pientä pulinaa. Mummo ja äiti raottivat lastenhuoneen ovea. Mutta mitä he näkivät? Pyry oli yltäpäältä huulipunassa ja Vilmalla oli päällään äidin hieno mekko! Vaikka näky oli sangen huvittava, ei äitiä naurattanut ollenkaan. Mummo sen sijaan pidätteli nauruaan. "Kuka on antanut luvan ottaa leikkejä äidin uuden mekon ja huulipunan?" – Äiti tuhahti. "Ei me mitään leikitä. Me valmistaudutaan huomista varten" – Selittivät lapset näsäviisaasti

yhteen ääneen. "Samalla kun riisut mekkoni pois, saat luvan selittää kuinka tädin 60-vuotis päiville ostettu mekkoni liittyy huomiseen." – Vastasi äiti yhtä näsäviisaasti takaisin ja auttoi mekon pois Vilman päältä.

"Äiti!" – Aloitti Vilma napakasti. "Aamulla tulee kiire lähtee virpomaan, jos emme ole etsineet valmiiksi noitavaatteita ja suunnitelleet noitameikkejä!" Nyt koko ajan naurua pidätellyt mummo muuttui vakavaksi, kumartui lasten eteen ja kysyi: "Miksi teidän pitää näyttää huomenna noidilta?" Huulipunasuinen Pyry katsoi hieman ihmeissään mummoa, mietti hetken ja vastasi: "Mutta niinhän niissä kaikissa lehtien ja kirjojen kuvissakin lapsen pukeutuvat noidiksi ja lähtevät virpomaan. Kaikki meidän luokkalaisetkin pukeutuvat noidiksi."

Mummo pudisti päätään ja voivotteli ääneen kuinka kaiken maailman villitykset ja juhlat ovat menneet sotkemaan virpomisen perimmäisen tarkoituksen. "Ai minkä?" Kysyi Pyry mumisten, äidin koettaessa pyyhkiä huulipunaa pois hänen suustaan ja poskistaan. Mummo kertoi lapsille kuinka virpoessa käydään toivottamassa Jumalan siunausta ja kaikkea hyvää. Eihän noita voinut sellaista asiaa toimittaa. Tämän ymmärsivät lapsetkin. Illan jumalanpalveluksen opetuspuheessaan pappi kertoi ihan samaa. Tämä sai lapset vakuuttuneiksi siitä, ettei virpoessa tarvinnut pukeutua noidaksi, vaikka roolivaatteisiin pukeutuminen olisikin ollut kivaa.

Tuli seuraava aamu. Äitiä oli harmittanut kovasti nähdä pet-

tymys lasten kasvoilta. Hän oli silittänyt ja asettanut sohvan nojalle lasten juhla-vaatteet. Vilma ja Pyry pukivat ne mukisematta päälleen. Vilmasta ja Pyrystä oli oikeastaan ihan kivaa laittaa päälle hienot vaatteet. Pyry innostui niin, että suorastaan vaati isää sitomaan hänen kaulaansa kravatin, josta innostuneena Vilma taas halusi, että äiti letittäisi hänen tukkansa letinauhojen kera.

Ensimmäisenä lähetettiin virpomaan eilen kirkossa mukana ollut mummo. Hän ihasteli pitkään isoon ääneen, kuinka komeilta ja hienoilta lapset näyttivät ja oli tyytyväinen siitä, että lapset halusivat kunnioittaa perinteitä. "– Virpomapalkan saatte tulla hakemaan viikon päästä, mutta on minulla teille pieni yllätys jo nyt."

Mummo ohjasi lapset sohvalle, johon oli kerätty monta valokuva-albumia. "Antakaapas kun mummo näyttää, miltä me lapset näytimme 60 vuotta sitten, kun lähdimme virpomaan." – Hän aloitti. Mummo näytti Vilmalle ja Pyrylle monen monta kuvaa ja kertoi monen monta kertomusta virpomareissuistaan ja lapsuudestaan. Sohvalta vierähti monta tuntia, mutta se ei haitannut lapsia. Päinvastoin, he rakastivat kuunnella mummoa ja viettää aikaa hänen lämpimässä kainalossaan. Pyry päättikin, että jos virpominen juhla-vaatteissa olisi aina näin mukavaa, niin ensi vuonna hän lähtisi virpomaan ihan silinterihattu päässään.

Tarina: **Ulla Puhakka**
 Kuva: **Kirsi Vuomajoki**

Tämä askartelu sopii mainiosti toteutettavaksi esim. luomakunnan päivän ja ristinylentämisen juhlan välissä. Luonto kiittää kangaskassin käyttäjää!

Ristikassi

Tarvikkeet:

Kangaskassi
Tulostuskalvo
Kangasväri
Superloonia tai esim. pesusieni
Sanomalehteä tai muuta paperia tai pahvia
Silitysrauta

- Kopioi kopiokoneella ristisapluuna suoraan kalvolle tai jäljennä ääriiviivat kalvotussilla läpi piirtäen.
- Leikkaa risti ääriviivoja pitkin irti kalvosta.
- Laita kangasväriä erilliselle alustalle, josta sitä on helppo ottaa tuputettavaksi.
- Aseta kalvo kiinni kangaskassiin esimerkiksi maalarinteipillä ja laita kassin sisälle pahvinpala tai sanomalehteä, jottei väri tartu kassin toiselle sivulle.
- Tuputa sienellä ja kangasvärillä ristikuvio sapluunan läpi kassiin.
- Anna kassin kuivua ja kiinnitä kuvio silittämällä kassin nurjalta puolelta.

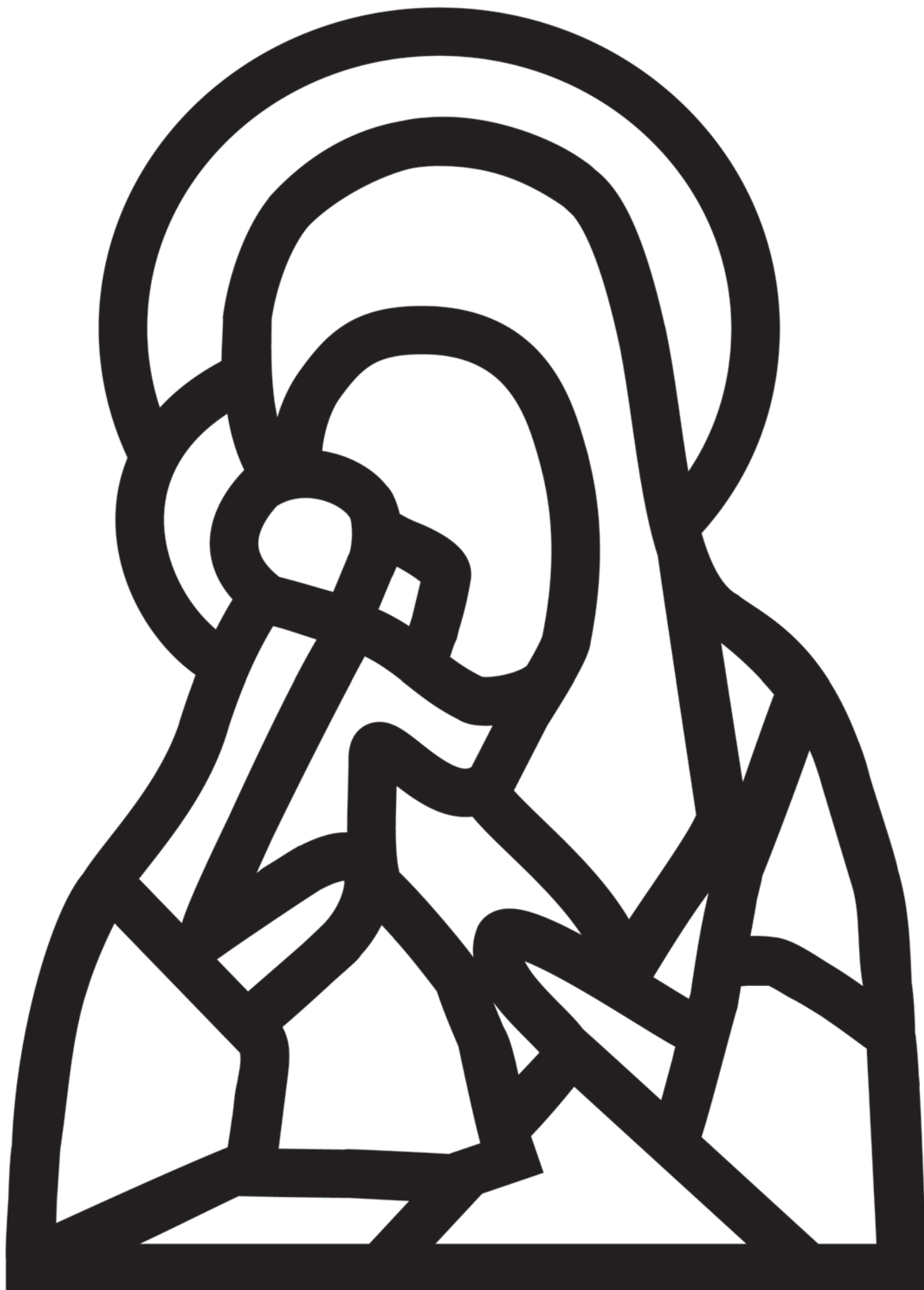
Silkkipaperi-ikoni

Tarvikkeet:

Mustaa pahvia
Silkkipapereita
Sakset tai mattoveitsi
Paperiliimaa

- Kopioi ikonimalli ja leikkaa valkoiset kohdat pois. Saat sapluunan, jonka avulla voit piirtää ikonin mustalle pahville esimerkiksi lyijykynällä tai valkoisella puuvärillä.
- Leikkaa pahvista kehikko ikkunakoristeelle.
- Täytä aukot silkkipapereilla paperiliiman avulla. Liimaa aina samalle puolelle pahvia.

Rukousnauha

Tarvikkeet:

Kuminauhaa

(Puisia) helmiä

Koruaskarteluun tarkoitettu risti askartelukaupasta

Siimaa tai ohutta lankaa

- Leikkaa kuminauhasta tarpeeksi pitkä pätkä, johon pujottaa helmiä.
- Rukousnauhaan voi käyttää esimerkiksi 33 helmeä Kristuksen elinvuosien mukaan tai sitten siitä voi tehdä yksinkertaisesti ranteeseen sopivan.
- Kuminauhat voi lopussa yhdistää niin, että molemmat päät laitetaan läpi samoista helmistä.
- Solmi kuminauha.
- Kiinnitä risti siimalla tai ohuella langalla kuminauhan solmuun, jonka voi työntää helmen sisään piiloon esimerkiksi nuppineulan avulla.

Kirpomaitsa

Tarvikkeet:

Pajunoksia
Silkipaperia
Paperinarua
Puuvillalankaa
Sakset

- Leikkaa silkipaperiarkki taiteltuna (sellaisena kuin se on ostaessa) pystysuunnassa neljään osaan. Taita näin saadut osiot vielä kertaalleen leveyssuunnassa.
- Leikkaa yläpäästä kulmat pois, jotta saat teräväkulmaiset lehdet. Voit toki halutessasi tehdä myös pyörälehtisiä kukkia. Leikkaa pääty silloin puoliympyrän malliseksi.
- Leikkaa paperinarusta kolme pätkeä kukan heteiksi. Avaa narua hieman toisesta päästä jättäen itse päädyn kuitenkin kiinni.
- Kieritä heteiden ympärille ensin yksi suikale leikattua silkipaperia ja sen jälkeen toinen samanlainen vihreästä silkipaperista lehdiksi. Kieritä silkipaperia niin, että keräät sitä jatkuvasti kukan alle, jotta kukasta tulisi runsas ja ilmava.
- Sido kukka puuvillalangalla. Jätä narut tarpeeksi pitkiksi, jotta kukat saa helposti sidottua pajunoksiin.

Pienimmät kerholaiset
voivat hyödyntää samoja
materiaaleja ja tehdä
kukat omalla tyyllillään

Muna-askarteluun voi hyödyntää esim. virpomavitsa- tai ikoniashartelusta yli jääneitä silkkipaperin palasia!

Silkkipaperimuna

Tarvikkeet:

Kananmunia
Tulitikkuja
Puuvillalankaa
Silkkipaperia
Liimaa
Pensseli

- Tee munien molempiin päihin reiät esimerkiksi sukkapuikon avulla. Puhalla yläpuolella olevaan reikään kunnes saat kaiken sisällön ulos kuorista. Itse puhaltamiseen kannattaa käyttää esim. juomapillia. Huuhtelee kananmunat ja kuivata ne.
- Leikkaa tulitikusta rikkipää pois ja katkaise tikku keskeltä. Sido puuvillalanka tikun puolikkaaseen ja pudota se tyhjän kananmunan sisälle. Halutessaan voi käyttää myös jotain kauniimpaa nauhaa, josta munan voi myöhemmin ripustaa roikkumaan.
- Laimenna liima vedellä erilliseen astiaan.
- Aseta silkkipaperin paloja munan pinnalle ja sivele pensselillä liimaa palojen päälle. Anna kuivua.
- Valmiin munan päälle voi halutessaan kirjoittaa XB esimerkiksi kimalleliimalla.

